

نقش ژئوپارک‌ها در توسعه پایدار با تأکید بر ژئوپارک قشم

حسین عزالدین^۱ حیدر لطفی^۲ مجتبی رفیعی^۳ سمیه شاه حسینی^۴

چکیده

ژئوپارک (Geopark) به عنوان یک محدوده جغرافیایی مشخص می‌شود که شامل چند پدیده‌ی خاص و زیبای زمین‌شناسی است. در آن محدوده ممکن است جاذبه‌های طبیعی، فرهنگی و تاریخی قابل توجهی نیز وجود داشته باشد که در مجموع بر روی توسعه اقتصادی منطقه نیز تاثیر قابل توجهی خواهد داشت. ژئوپارک‌ها دارای کارکردهای متفاوتی هستند که آن‌ها رامی‌توان در سه گروه، آموزشی-پژوهشی، حفاظتی و اقتصادی (ژئوتوریسم) تقسیم بندی کرد. از اهداف استراتژیک ژئوپارک‌ها، برآنگیختن فعالیت‌های اقتصادی و توسعه پایدار است که با بهبود شرایط زندگی مردم و همچنین تغییر کیفی محیط‌های روستایی تاثیرات مستقیم خود را نشان می‌دهد. البته پایداری و حفظ منابع ژئوتوریسم نیازمند اطلاع رسانی و افزایش سطح آگاهی دست اندکاران مرتبط با این بخش است تا بتوان به نحوی برنامه ریزی نمود تا علاوه بر بهره برداری بهینه از منابع طبیعی و اکوتوریسمی به ویژه ژئوپارک‌ها، نسبت به پایداری پدیده‌ها و حفظ و انتقال آن‌ها به نسل‌های آینده کوشای بود.

واژه‌های کلیدی: اکوتوریسم، توسعه پایدار، ژئوپارک، ژئوتوریسم، مانگ

مقدمه

گردشگری و اکوتوریسم پدیده قرن بیستم است که به صنعتی پویا تبدیل شده، زیرا دستاوردهای های قابل توجهی از جمله کسب درآمد سرشار ارزی، توسعه روابط فرهنگی و علمی و ایجاد استغال دارد. گردشگری، اکوتوریسم ژئوپارک و توسعه پایدار... مفاهیمی جدید و مهم در صنعت گردشگری می‌باشند که رابطه جدایی ناپذیر با یکدیگر دارند. چراکه با ایجاد ژئوپارک‌ها می‌توان از اکوتوریسم و ژئوتوریسم در صنعت گردشگری استفاده کرد.

منطقه خلیج فارس با سواحل طولانی، موقعیت استراتژیک، جزایر فراوان و متنوع، پدیده‌های زمین‌شناسی کم نظری، جوامع محلی با آداب و سنت متفاوت، تنوع معيشت، جاذبه‌های طبیعی و آثار تاریخی - فرهنگی و فرصت‌های تجاری و کارآفرینی، قابلیت‌های مطمئنی را برای جلب و جذب گردشگری بین المللی و بهره‌گیری از این صنعت فراهم آورده است.

- ۱- دانشجوی کارشناسی ارشد رشته جغرافیای سیاسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرمسار
- ۲- استادیار و عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرمسار؛ Email:heydare.lotfi@gmail.com
- ۳- دانشجوی کارشناسی ارشد رشته جغرافیای سیاسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرمسار
- ۴- کارشناس ارشد رشته زمین‌شناسی. دانش آموخته دانشگاه علوم و تحقیقات تهران؛ Email:somayeh_shahhosseini@yahoo.com